

מתפוצות

„עד אחרון היהודים“

בבראילה שבדומיניה נאסרו כומר והלכוזים אחדים, מהכרו משמר הברז ול. נתברר, כי הכומר היה משביע פפנפיתו את „הטירונים“ החדשים במשמר הפרזל. נוסח השבועה היה, כי הנשבעים מכוזחים שלא לצאת מתוך האגודה אלא לאתר שאהרון היהודים יגורש מארמת רומניה.

מפירו ההוי

כליל סילוסטר, דאו במובן גם סיי הודי ורשא חובה מיוחדת לעצמם לעי שות הלולא והנא. במסערה גסברוי נוסיה קירש אברך אחר את בתו של בנקיר. הענין הובא לבית הרין של הרבנות, ונכנתה עדות מר 81 עדים ונתברר כי ענין הקירושין הוא מעשה כנופיה מאורגנת. הקירושין בלי סילוסטר היו מעשה ראש הכנופיה הנקרא בשם „יונה שפיץ“. אבי הנעי יה חלה מרוב צער, הוא מוכן לתת בעד הגט 8 אלפים זהוב, אך הכנופיה דורשת 100 אלף זהובים. הענין נמסר לתובע הכללי

ועידת „אגודת ישראל“

בורשא נתקיימה הועידה הרביעית של „אגודת ישראל“ בפולין בטעמדם של 900 צירים. מי 700 מקופות בין האורחים גם ממנהיגי האגודה קאדי צות אחרות כמו זיבין ציר לבית הנבחרים בלמביה, הרב קרלברך מפאד דן ועוד. הסמשלה הפולנית שלקה באי כוח מטעם המיניסטרוני להשכלה ועניני פנים. הפותח — הרב אהרן לוי. על הכימה ישבו כ-100 רבנים, מהם הרבנים פסוקצ' וסטריקוב, ודי רבנות הורשאית כמעט בשלמותה.

בוועידה פרצו מדי פעם סערות, אך המנצה הראשי על הועידה יצחק מאיר לוי, ידע לשכך את תרונות הצעירים והפועלים שבמפלגה חיו מלאים תרי עומת כרמון, מהאו על שנוהגים בהם באלמות ואינם מניחים להם לרבה, הרב פרנקל דיבר קשות על פכני הועידה שלא נתנו תשובה הוגנת ובר דודה בענין א"י. הוא דרש מאת המיר בו שיענה, מה הוא מתכוון לעשות בשביל א"י, כי אוכלוסי היהודים בערי השדה נלחבים מחיי א"י. היו שהתאוננו על התרשלות בהינרך ועל מעשי השחיטה וכדומה ונשמעו דיברי יום הריפים, עד שהנשיא ראה טוב לפניו, לבקש מאת הצירים שינהגו בדיבורים מרה של זהירות מפני ה...עתונות. אחד הצירים אמר: כשהיר הודים היפים רצו לקבל מנדטים, ניצו לו לכך את הצעירים ואחר כך נע שינו כלימנים שנסחט מיצם. המלים האלו עוררו דעש גדול, הנושב ראש הפסיקו דיבורו של הציר, אך חבגה של צירים צעירים עמדה לימינו והיר שב ראש הזכרה להוסיף לו שני דני עים, אך כשהציר התחיל במליבו: היתה לכם הסבלנות לשמוע דרשית ארוכות ודברי הבל — מתחדשה הסערה ומורידים את הנואם מעל הכיר מה. כשאחד הצירים ביקש להגן על הרב קסטנברג מראדום, המפורסם לני נאי, עמדו אנשי נגר על הספסלים וצעקו: דרך ארץ, שקצים!

ברו"ה על „בית יעקב“ — בתי כפר לנערות — נאמר, כי בפולין קיי סים כבר עתה 236 בתי ספר מאפה ובתם 35 אלפים תלמידות. אך הסודי זה הראה על המצב העגום של התינוך התרדי, כי האמידים התרדים שולחים בנותיהם לנימנסיות נכריות.

„דילאר אחד לצרכי דת“

בהנהלת הרב גולדשטיין התחילה באמריקה מנבית גדולה לטובת „קול בנין דתית“. המיסמה של המנבית — דילאר אחד לצרכי דת. המנבית הוכי רוח מטעם הרבנים התרדים וקבוצות אחרות. בין ראשוני התורמים — המושל ליהמן, ראש „בית אבי רחם“, ועוד.